

HOZIRGI ZAMON PEDAGOG TARBIYACHISI KASBIY KOMPETENSIYASI

Abduraimova Mohichehra Jo'ra qizi

Denov tadbirkorlik va pedagogika fakulteti

Maktabgacha ta'lim yo'nalishi 2-bosqich talabasi

Annotatsiya

Ushbu maqolada Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachisining lavozim vazifalari, tarbiyachiga qoyilgan malaka talablari, Pedagog tarbiyachining kommunikativ qobiliyati, kreativligi, kasbiy kompetensiyasi, Tarbiyachining siyosiy yetukligi jamiyat oldidagi mas'uliyati, ijodiy yondashuvi va mahorati haqidagi fikr va mulohazalar keng tarzda yoritilgan.

Абстрактный

В данной статье рассматриваются обязанности воспитателя дошкольной организации образования, квалификационные требования к воспитателю, коммуникативные способности, креативность, профессиональная компетентность воспитателя, политическая зрелость воспитателя, ответственность перед обществом, творческий подход. широко освещены навыки педагога.

Abstract

In this article, the duties of the educator of the preschool education organization, the qualification requirements for the educator, the communicative ability, creativity, professional competence of the educator, the political maturity of the educator, the responsibility to the society, the creative approach and skills of the educator are widely covered

Kalit so'zlar: qobiliyat, kreativ, kasbiy kompetensiya, bilim, malaka, ko'nikma, siyosiy, yetuklik, jamiyat, ma'suliyat, ijodiy yondashuv

International Conference on Modern Science and Scientific Studies

Hosted online from Madrid, Spain

Website: econfseries.com

20th February, 2025

Zamonaviy dunyoda ta'lim va tarbiya jarayoni tobora rivojlanib, yangi yondashuvlar, metodlar va texnologiyalar bilan boyib bormoqda. Bu jarayonda eng katta mas'uliyat pedagog-tarbiyachilarga yuklatilgan. Chunki aynan ular bolalarga nafaqat bilim va ko'nikmalarni o'rgatadi, balki ularning ma'naviy-axloqiy shakllanishida ham muhim rol o'ynaydi. Shunday ekan, hozirgi zamon tarbiyachisi o'z kasbiy kompetensiyasini doimiy ravishda rivojlantirib, yangiliklarga ochiq bo'lishi lozim. Pedagog-tarbiyachining kasbiy kompetensiyasi bir necha jihatlarni o'z ichiga oladi. Birinchi navbatda, bu — pedagogik bilim va ko'nikmalardir. Bolaning yosh xususiyatlarini, ta'lim jarayonining qonuniyatlarini bilish, darslarni qiziqarli va samarali tashkil etish muhim ahamiyatga ega. Bundan tashqari, tarbiyachining psixologik kompetensiyasi ham yetakchi o'rin tutadi. Har bir bola o'ziga xos shaxsdir, uning qiziqishlari, hissiyotlari va xulq-atvori turlicha bo'lishi mumkin. Shu sababli, pedagog har bir bolaning ichki dunyosini tushunib, ularga individual yondashuv topa bilishi kerak. Axborot texnologiyalari rivojlangan bugungi kunda raqamli savodxonlik ham tarbiyachining asosiy kompetensiyalaridan biri bo'lib bormoqda. Zamonaviy bola o'z tarbiyasida interaktiv texnologiyalardan foydalanish, innovatsion metodlarni qo'llashni talab qiladi. Demak, tarbiyachining doimiy o'rganish va o'z ustida ishlash jarayoni uzluksiz bo'lishi lozim. Bundan tashqari, pedagogning kommunikativ kompetensiyasi ham katta ahamiyat kasb etadi. U nafaqat bolalar, balki ota-onalar va jamiyat bilan ham yaqin hamkorlikda ishlashi kerak. Chunki bola tarbiyasida oila va bog'cha o'rtasidagi hamkorlik muhim o'rin tutadi. Tarbiyachi ota-onalar bilan doimiy muloqot qilib, ularning farzandlari haqida to'g'ri tasavvurga ega bo'lishi va ularga to'g'ri yo'l-yo'riq ko'rsata olishi kerak. Bugungi kunda ta'lim sohasi jadal sur'atlar bilan rivojlanmoqda va bu jarayonda pedagog-tarbiyachilarning roli nihoyatda muhim sanaladi. Tarbiyachi oddiygina bolalarni nazorat qiluvchi yoki ularga bilim beruvchi shaxs emas, balki u yosh avlodning shakllanishiga, dunyoqarashining kengayishiga, ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirishiga bevosita ta'sir ko'rsatadigan yetakchi shaxslardan biridir. Shu sababli zamonaviy tarbiyachining kasbiy kompetensiyasi har qachongidan ham muhim bo'lib, u quyidagi jihatlarni o'z ichiga oladi.

International Conference on Modern Science and Scientific Studies

Hosted online from Madrid, Spain

Website: econfseries.com

20th February, 2025

1. O‘z ishiga mehr va mas’uliyat bilan yondashish

Har qanday kasb egalari o‘z ishini sevishi kerak, lekin tarbiyachilar uchun bu sifat ayniqsa dolzarbdir. Chunki ular kichik yoshdagi bolalar bilan ishlaydi, ularning ilk bilim va tarbiya olishi jarayonida asosiy rol o‘ynaydi. Tarbiyachi mehribon, sabrli va bolalar bilan oson til topisha oladigan bo‘lishi zarur.

2. Zamonaviy metod va texnologiyalarni qo‘llay bilish

Ilgari ta’lim va tarbiya jarayoni asosan an’anaviy usullarga tayanar edi, hozir esa innovatsion yondashuvlar ustuvorlik kasb etmoqda. Interaktiv ta’lim, STEAM metodikasi, o‘yin orqali o‘qitish kabi usullar bolalarning qiziqishini oshirib, ta’lim jarayonini samaraliroq qiladi. Shu bois zamonaviy tarbiyachi doimo yangi bilim va ko‘nikmalarni o‘rganib, ularni amaliyotga joriy etishi lozim.

3. Ijtimoiy va kommunikativ ko‘nikmalar

Tarbiyachining nafaqat bolalar, balki ota-onalar bilan ham mustahkam aloqalar o‘rnata bilishi muhimdir. Zamonaviy ota-onalar farzandlarining ta’lim va tarbiya jarayonida faol ishtirok etishga intilmoqda. Shu bois tarbiyachilar ota-onalar bilan samarali muloqot qilish, ularning fikr va talablarini inobatga olish hamda bolalar tarbiyasida hamkorlikni kuchaytirish qobiliyatiga ega bo‘lishi lozim.

4. Emotsional intellekt va psixologik savodxonlik

Har bir bola turli xulq-atvor va fe‘l-atvorga ega bo‘lishi tabiiy. Ba’zida bolalar injiqlik qilishi, tushkunlikka tushishi yoki jahlini jilovlay olmasligi mumkin. Shunday vaziyatlarda tarbiyachi nafaqat sabr bilan yondashishi, balki bolani to‘g‘ri yo‘naltirishi ham lozim. Buning uchun psixologik bilimlar va emotsional intellekt muhim ahamiyat kasb etadi.

5. Hayotiy va madaniy kompetensiya Tarbiyachi bolalarga nafaqat ta’lim beradi, balki ularga hayotiy ko‘nikmalarni ham singdiradi. Bolalarni mustaqil fikrlashga, mehnatsevarlikka, ijtimoiy muhitga moslasha olishga o‘rgatish – tarbiyachining asosiy vazifalaridan biridir. Shu bois u madaniy jihatdan boy, o‘z xalqining urf-odat va qadriyatlarini biladigan, shu bilan birga, dunyoqarashi keng inson bo‘lishi kerak. Xulosa qilib aytganda Zamonaviy pedagog-tarbiyachining kasbiy kompetensiyasi nafaqat an’anaviy pedagogik bilimlarga, balki zamonaviy texnologiyalar, psixologik tushuncha, kommunikativ qobiliyat va ijtimoiy ko‘nikmalarga ham asoslanishi lozim. Chunki kelajak avlodning tarbiyasi aynan shu insonlarga bog‘liq. Faqat

International Conference on Modern Science and Scientific Studies

Hosted online from Madrid, Spain

Website: econfseries.com

20th February, 2025

doimiy o'z ustida ishlaydigan, izlanadigan va zamon talablariga moslashadigan tarbiyachigina bolalarga to'g'ri yo'l ko'rsata oladi va ularning har tomonlama yetuk inson bo'lib shakllanishiga hissa qo'sha oladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. "Tarbiyachining kasbiy kompetensi va mahorati" – 2024, Maktabgacha ta'lim ilmiy markazi
2. "Maktabgacha ta'lim tashkiloti pedagog tarbiyachisining kasbiy kompetensiyasi" – 2024, O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi
3. "Pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish" – 2024, M. Innazarov
4. "Pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish" – 2024, N. Muslimov, R. Ishmuhamedov, A. Turayev
5. "Tarbiyachi-pedagogning kompetentlik transformatsiyasi" – 2023, M. Rasulxo'jayeva, Z. Urinova
6. "Zamonaviy pedagogning kasbiy kompetentligini rivojlantirishning dolzarb masalalari" – 2023, Nafisa Raxmatullayevna Amanlikova
7. "Kasbiy pedagogika" – 2022, O'zbekiston pedagoglari jamoasi.